

מסורת הש"ס

א) י"א דרוק בס"ה, ג) נעיל לד., א) נ"ו חוס' זכחסי טו: ד"ה כל מלח' תוס' חולין כג: ד"ה ותהא, ד) ונעיל ג: ה, א) ס) ז"ל יעביר ליה אחר ע"י צנשי" ד"ה תגלחת שעש' וכו' א) ד) [דף מהא,].

הגהות אור השלם

1. וְעַל כָּל נִפְשֵׁת מֵת לֹא יָבֵא לְאָבִיו וְלֵאמֹר לֹא יִטְמָא: וְיִקְרָא כֹּא יֵא יִמְיָן: 2. מִיָּן וְשָׂרָךְ יִזְרַח הַמָּיִץ מִן הַמָּיִץ שָׂרָךְ לֹא שֶׁתָּהָה וְכָל מִשְׁרַת עֲנָבִים לֹא יִשְׁתַּהוּ וְעָנְבִים לְחַיִּים וְיִבְשִׁים לֹא יֵאכֵל:

במדבר ו ג
3. וְהִזִּיר לִי אֵת יָמֵי נַרְוֹ וְהִבִּיא בְּבֶשֶׁת בֵּן שָׁרְתוֹ לְאֲשָׁם וְתִקְוִים הִרְאִשְׁנִים יִפְלוּ בִּי טָמֵא נַרְוֹ: במדבר ו יב
4. וְכִּי יָמֹות מֵת עָלָיו בְּפִתַע פְּתָאֵם וְטָמֵא רֵאשׁוֹ רֵאשׁוֹ נַרְוֹ וְגִזְלָח רֵאשׁוֹ בֵּיחַם סֻדְרָתוֹ בֵּיחַם הַשְּׂבִיעִי יִגְלַחָהּ: במדבר ט ו
5. כָּל יָמֵי נַרְוֹ נַרְוֹ תַעֲרַר לֹא יַעֲבֹר עַל רֵאשׁוֹ עַד מָלְאֵת הַדְּמָמָה אֶשְׁרֵי יָזִיר לִי קִרְשׁ יִתְהַה גִּדְלֵי פִרְעֵי שְׁעַר רֵאשׁוֹ: במדבר ו ה

נוסחת הריב"ן

א) וּמְדַרְכָּהּ: צ) לֹא: ג) דְמוֹשֶׁבֶת: ד) גְּלֹאֵ: ה) נְטוּמָאֵת אֵת רֵאשׁוֹ מִזְרוֹ הוּא דִּהִיאֵר וְלֹא לְחֵרִים מִלְּהָ כַּמִּידָ בִּיהַ וְטַמְאָלוּ לוֹ רֵאשׁוֹ מִזְרוֹ: ו) דִּלְהָ לְמִידָ כִּדְלֵאמְרִינָ:

הגהות הב"ח

א) רש"י ד"ה הֵא נמי וכו' כר"י וכו' הוא דלמחר כי הֵא תנא: ב) ד"ה וטומאה ותגלחת יתמוי מכללן בתגלחת: ג) ד"ה ויין יתבר וכו' יין מלוא: ד) עיין פ"ק דף ד: ה) ד"ה לאסור וכו' משום דמושבע ועומד:

הגהות מהר"ב רנשבורג

א) תוס' ד"ה וכו' וכו' ושא"ל א"ת רבי יהושע בן אלישע חקיס. כ"ל: ב) ד"ה חומר וכו' סתם מירום בעיני כ"ל: ג) ד"ה חומר ביוצא כ"י מכללו כגון לאסור כ"י כ"ל: ד) ד"ה כי טמא מזו טומאה סותר כי טמא מזו מטעם הוה. כ"ל:

יכול בחמותו שהוא מותר אצל לא בשל אחרים לא בשדרה ולא בגולגולת על שאר קרובים: **שגופה טלוי** כה. בשדרה וגולגולת שבכך עיקר הגוף תלוי או בזה או בזה אף כל בשאר קרובים יכול ליטמא או בשדרה או בגולגולת או ברוב בניינו או ברוב מניינו ואע"פ שהוא חסר משאר הגוף. וש"מ דמותר ליטמא לאציו אע"פ שהוא חסר ותיקשה דרב סקדא דהאיכא ר"א בן יעקב דקאמר נמי הכי ושמע מינה דלכולי עלמא לית להו דרב סקדא דלמר בזמן שהוא שלם ולא בזמן שהוא חסר: **הא נמי ר"י היא**. כלומר הוא דלמר כר"י ורב א) [סקדא] דלמר כי האי תנא: **דפיגא מעשה שמה אציו של רבי יצחק הכהן בנינוק וכו' והודיעוהו לאחר שלש שנים וכו' ושאל את רבי יהושע בן אלישע וד' וקניס עמו.** מהו ליטמא ולהציאו בקברי אצותיו: **ואמרו לו לאציו בזמן שהוא שלם ולא בזמן שהוא חסר.** ולאחר שלש שנים אי אפשר לו שאינו חסר: **בתנ"י וטומאה ותגלחת הסרוסו.**

בתגלחת מזויע וזמנת מלוא: **שהטומאה סותרת אם הכל אפיילו בזמירות מרובה: וחייבין עליה קרבן.** אהס ותורין או בני יונה: **ותגלחת אינה סותרת אלא שלשים יום.** ואפיילו בזמירות מרובה: **גב' ס"ל לאציו ולאמו לא יטמא.** מכדי כתיב על כל נפשות מת לאציו למה לי אלא להכי הוא דתתא דלאציו לא יטמא אצל מיטמא הוא למת מלוא: **ויין יוסר מכללו.** כגון גבי יין מלוא א) שנשבע עליו לשתותו מק"ו ומה טומאה כו': **לאסור יין מלוא.** שנשבע עליו כיון רשות א)וכדכ"ש צפ"ק דמסכתין דף ג.א. והאי דמותר בקידושא ואבדלתא צ"לדל חשיב ליה הותר מכללו משום דלא חל עליו מעולם מזירות משום ה) ג)דנשבע ועומד מהר סיני הוא ומותר מכללו לא חקחשיב ליה אלא היכא דחילי ואח"כ מישתרי בהו: **ומה טומאה שלא עשה מטמא כמיטמא.** שהמטמא את המזיר אינו עובר דעליו וכדמוכח בסמוך: **סגלחם שעשה בה מגלה כמסגלה.** שהמגלה את המזיר עובר בלאו דללקמן תער לא יעבור על ראשו קרי ביה לא יעביר ליה אחר: **אמר קרא וטמא ראש נזרו למטמא** הו ראש נזרו. מדלל כתיב וטמא לו ראש נזרו: **אמר רחמנא ראשו ווקנו.** דמיייתרי ו) כדלמרינן לעילו) להמיר למזויע מזיר לגלח: **בעיני גידול שיער.** כדי לקיים בו מלות גילוח ביום הבאת קרבנותיו וליכא: **מידי הוא טעמא.** דמתגלחת דסותר אלא משום דבעיני דמיהו ליה גידול שיער ואילו הכא גבי יין למה ליה למיסתר הא קאי שערו דחזי לגילוח:

מתנ"י

שלושה מינין פרק ששי נזיר

וכאו והודיעוהו לאחר ג' שנים ושאל את ר' יהושע בן ארישע] א)זקנו שהיה רוצה לקצרו בקברי אצותיו ואמר לו לאציו בזמן שהוא שלם: **חומר** בטומאה ובתגלחת שבותרין. טומאה זהדיא כתיב והימים הראשונים יפלו ותגלחת סותרת שלשים כדלמרינן לקמן משום דבעיני גידול שיער כדי גידול שיער סתם מזירות: ב)שיאה השער בשעת תגלחת מלוא: **והיוצא** מן הגפן אינו סותר. זהדיא ממעטינן ליה

נגמ': **חומר** ביוצא מן הגפן שלא הותר מבצלו. ג)לאסור צ"י מלוא כיון הרשות שאס נשבע שאשמה ואח"כ נזר צמיר אסור ציין] ותגלחת הותרה צ בתגלחת מזויע נדלמרינן לקמן א) דף נח. מראשו וטומאה הותרה צמת מלוא: ציין יותר מבצלו. למי שנשבע שאשמה: אמר קרא מיין ושכר. דמיומר כדלמרינן צפ"ק (לעיל דף ג.א.): **כי טמא** ד)מעיקרו סותר כי טמא) מזו מיעוטא הוא: **ישלא עשה מטמא כמיטמא.** מטמא המזיר אינו לוקה: **שעשו** בה המגלה. את המזיר כמתגלה כמזיר עצמו וילקו שניהו כדלרשינן בסמוך:

אמר קרא ראשו גבי מזויע להמיר מזויע מזיר:

תגלחת שהותרה מבצלה אינו דין שלא תסתור. וא"ת טומאה מוכיח וי"ל מה לטומאה שכן סותרת את הכל: **ובמה** תגלחת שהותרה מבצלה סותרת. וא"ת מה לתגלחת שכן עשה בה מגלח כמתגלח ומה דמהאי טעמא נעשה בו משקה כשומה וי"ל דמהאי טעמא נעשה בו משקה [כשומה] אצל צמר דמשני דיין א)ינו סותרן דין הוא דלא נעשה בו משקה כשומה הואיל דלא סותר: ומגלח

שיותר מכללו אמר קרא צ"מיין ושכר יזיר צ"לאסור יין מצוה כיון רשות ויין יסתור את הכל ק"ו ממזמאה מה טומאה שהותרה מכללה סותרת את הכל יין שלא הותר מכללו לא כ"ש שיסתור אמר קרא צ"והימים הראשונים יפלו כי טמא נזרו טומאה סותרת ואין היין סותר והתגלחת תסתור את הכל ק"ו ממזמאה ומה טומאה צ"שלא עשו בה מטמא כמיטמא סותרת את הכל תגלחת ישעשו בה מגלח כמתגלח אינו דין שתסתור את הכל אמר קרא והימים הראשונים יפלו כי טמא נזרו טומאה סותרת את הכל ואין תגלחת סותרת את הכל וטומאה נעשה בה מטמא כמיטמא ק"ו מתגלחת ומה תגלחת שאינה סותרת אלא שלשים עשה בה מגלח כמתגלח טומאה שהיא סותרת את הכל אינו דין שנעשה בה מטמא כמיטמא אמר קרא צ"וטמא ראש נזרו למטמא ראש נזרו ותגלחת לא נעשה בה מגלח כמתגלח ק"ו ממזמאה ומה טומאה שהיא סותרת את הכל לא עשו בה מטמא כמיטמא תגלחת שאינה סותרת אלא שלשים יום לא כל שכן שלא נעשה מגלח כמתגלח אמר קרא צ"תער לא יעבור על ראשו קרי ביה לא יעבור הוא ולא צ"יעבור לאחר ותגלחת לא תותר מכללה ק"ו מיין ומה יין שאינו סותר לא הותר מכללו תגלחת שסותרת אינו דין שלא תותר מכללה אמר רחמנא ראשו ואמר רחמנא זקנו ותגלחת לא תסתור כלל אינו דין שלא תסתור בעיני גידול שיער והא ליכא ויין יסתור שלשים יום ק"ו מתגלחת ומה תגלחת שהותרה מכללה סותרת יין שלא הותר מכללו אינו דין שיסתור מידי הוא מטעמא אלא משום גידול שער גבי יין הא קאים שערו: מתנ"י

מד.

עין משפט גר מצוה

פא א מיי' פ"ב מהל' אצל הל' טו סמג לאון ולו טושי"ע י"ד סומן שמג סעף ט:

פב ב מיי' פ"ו מהל' מזירות הלכה ג: **פג** ג מיי' שס הלכה א ב: **פד** ד מיי' שס הלכה א: **פה** ה ו מיי' שס פ"ז הלכה יא:

פז ז מיי' שס פ"ו ה"ג: **פח** ח מיי' שס הלכה א ב: **פח** ט מיי' שס פ"ה הל' כ ופ"ג מהל' אצל הלכה יא:

פפ י מיי' פ"ה מהל' מזירות הל' יא סמג לאון רב:

הגהות התוספות

- מזימת כדי עד מימת
- מזימת מלוא. 2. ז"ל דלסוכר.
- ז"ל הותרה מכללה.
- מז"ל כדלמרינן לעיל (דף מהא.).

פ"ה הרא"ש

קרא אע"פ שאינו מטמא לאיבריה מטמא הוא לשדרה ולגולגולת. דא"כ לשתוק קרא מיניה דמיטלא נתמעטו כל האיברים. מה אחרות מיוחדת שגופה תלוי בו. פ"י שמוטלת עליו לקברה אף אני אביא שאר קרובים שמוטלין עליו לקבורו: כולה ר' יהודה היא. הנך ג) ברייתות כולן כרבי יהודה: ובא ושאל את ר' ישמעאל בן אלישע ואמר עליו משום דא"א שלא חסר ממנו כלום: שהטומאה והתגלחת סותרים דכתיב והימים הראשונים יפלו. ותגלחת סותרת ל' כדאמר לעיל דבעי' גידול שער של סתם נזיר: שהיוצא מן הגפן לא הותר מכללו. כגון לשתות יין מצוה וטומאה ותגלחת הותרו מכללן. טומאה למת מצוה ותגלחת לנזיר מצויע כדלרשינן לעיל מראשו: ת"ל לאביו ולאמו לא יטמא להם [במזוהם ל"ל]: ומא טומאה שלא עשה בה מטמא כמיטמא שהמטמא את הנזיר אינו לוקה. אבל תגלחת אחר שגלחו לוקה כדודיש בשמעת' מקרא: אמר וטמא ראש נזרו למטמא ראש נזרו אומר רחמנא ולא למטמא ראש נזיר. תער לא יעבור על ראשו. דמשמע על יעבור כלל בין הוא עצמו בין אחר:

